

Sygn. akt XV Ca 479/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 sierpnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XV Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Brygida Łagodzińska

Sędziowie: SSO Jolanta Borkowicz-Grygier (spr.)

SSR del. Karol Resztak

Protokolant: prot.sąd. Justyna Małek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 sierpnia 2015 r. w Poznaniu

sprawy z powództwa S. K.

przeciwko (...) S.A. (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu

z dnia 29 grudnia 2014 r.

sygn. akt I C 150/14

uchyla zaskarżony wyrok w punkcie 1. w części to jest ponad zasądzoną kwotę 3.615,20 zł (trzy tysiące sześćset piętnaście złotych i dwadzieścia groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 16 kwietnia 2013 r. do dnia zapłaty oraz w punkcie 3. w całości i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej.

/-/ J. Borkowicz-Grygier /-/ B. Łagodzińska /-/ K. Resztak

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 31 października 2013 r. (data złożenia w Sądzie) powód S. K. wniósł pozew o zapłatę w postępowaniu upominawczym przeciwko pozwanemu (...) S.A. (...) z siedzibą w W., w którym domagał się:

- 1) zapłaty na rzecz powoda kwoty: 21.043.09 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 16 kwietnia 2013r. do dnia zapłaty,
- 2) zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego, a także opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa w wysokości 17,00 zł,
- 3) przeprowadzenie dowodów z dokumentów załączonych do pozwu.

W przypadku skierowania sprawy do rozpoznania w trybie zwykłym lub w razie wniesienia przez pozwanego sprzeciwu od nakazu zapłaty powód wniósł o:

- 1) zasądzenie od pozwanego zapłaty na rzecz powoda kwoty: 21.043.09 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 16 kwietnia 2013r. do dnia zapłaty,
  - 2) zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego, a także opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa w wysokości 17,00 zł,
  - 3) przeprowadzenie dowodów zawnioskowanych w treści pozwu,
- przeprowadzenie rozprawy w przypadku powoda lub jego pełnomocnika.

W dniu 04 grudnia 2013r. Referendarz Sądowy wydał nakaz zapłaty postępowaniu upominawczym, w sprawie sygn. akt. I.Nc. (...), w którym uwzględnił roszczenie powoda w całości, (k. 25 akt).

W ustawowym terminie pozwany złożył sprzeciw od wydanego nakazu zapłaty z dnia 04 grudnia 2013r., w którym wniósł o :

- oddalenie powództwa w całości,
- zasądzenie od powoda na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych , w tym kosztów zastępstwa procesowego ,
- przeprowadzenie dowodów wskazanych w treści sprzeciwu (k. 31 akt),
  - wyznaczenie stronom 14 - dniowego terminu na złożenie wszystkich wniosków dowodowych, pod rygorem ich oddalenia.

Wyrokiem z dnia 29 grudnia 2014 r. Sąd Rejonowy Poznań Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu

1. zasądził od pozwanego (...) S.A. (...) z siedzibą w W. na rzecz powoda S. K. kwotę 16.902,86 zł tytułem odszkodowania za szkodę powstałą w dniu 23 sierpnia 2012 r. w pojeździe marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 16 kwietnia 2013 r. do dnia zapłaty,
2. w pozostałym zakresie powództwo oddalił,
3. kosztami postępowania sądowego obciążył strony stosunkowo – powoda w 20 % i pozwanego w 80% - pozostawiając ostateczne rozstrzygnięcie o kosztach Referendarzowi Sądowemu tut. Sądu.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 23 września 2012r. w P. doszło do kolizji drogowej spowodowanej przez kierującego pojazdem marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...), ubezpieczonego w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń.

Uszkodzeniu uległ pojazd marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...), będący własnością poszkodowanego S. K. i jego żony K. K..

Szkoda została zgłoszona pozwanemu w dniu 23 września 2012r.

Z miejsca wypadku pojazd poszkodowanego powoda został przewieziony do warsztatu samochodowego w C.. Pismem z dnia 24 sierpnia 2012r. pozwany ubezpieczyciel poinformował K. K. o przyjęciu zgłoszenia szkody. Towarzystwo ubezpieczeniowe wszczęło postępowanie likwidacyjne

W toku prowadzonego postępowania likwidacyjnego - pozwany (...) S.A. (...)z siedzibą w W. Oddział w P. podjął następujące czynności:

a) w dniu 27 sierpnia 2012r. ubezpieczyciel dokonał pierwszych oględzin uszkodzonego pojazdu w warsztacie naprawczym, podczas których rzeczoznawca towarzystwa ubezpieczeń w protokole oględzin stwierdził szkodę całkowitą i brak zgody na naprawę,

b) w dniu 29 sierpnia 2012r. ubezpieczyciel dokonał kalkulacji naprawy pojazdu na kwotę: 8.622, zł, której poszkodowany nie zaakceptował, uznając, że jest zaniżona,

c) w dniu 09 września 2012r. poszkodowany wykonał we własnym zakresie wycenę naprawy nr (...) i wysłał ją do towarzystwa ubezpieczeń w dniu 10 września 2012r.,

d) w dniu 13 września 2012r. ubezpieczyciel dokonał drugich oględzin uszkodzonego pojazdu w warsztacie naprawczym, podczas których rzeczoznawca towarzystwa ubezpieczeń w protokole oględzin stwierdził szkodę całkowitą i brak zgody na naprawę

e) w dniu 24 września 2012r. i 26 września 2012r. pozwane towarzystwo wydało decyzję o naprawie według szacunkowej wyceny po ponownym przeliczeniu wartości szkody na kwotę: 9.028,99 zł, którą dnia 27 września 2012r. przesłało emailem do poszkodowanego i wypłaciło bezsporną kwotę,

f) w dniu 10 października 2012r. S. K. wysłał do pozwanego „kosztorys wartości szkody" i zakwestionował wysokość wypłaconego odszkodowania (kosztorys naprawy wykonany przez rzeczoznawcę dnia 09 września 2012r. Nr (...) na kwotę: 22.037,21 zł brutto).

g) w dniu 04 grudnia 2012r. ubezpieczyciel dokonał trzecich oględzin uszkodzonego pojazdu w warsztacie naprawczym,

h) w dniu 15 lutego 2013r. (...) S.A. wysłała poszkodowanemu zawiadomienie o przyznaniu odszkodowania na kwotę: 19.975,21 zł wg. faktury VAT nr (...),

i) w dniu 18 lutego 2013r. ubezpieczyciel wypłacił poszkodowanemu II transze odszkodowania (dopłacił kwotę: 10.946,22 zł, co stanowiło ponad 54% kwoty odszkodowania).

j) W wycenie sporządzonej na zlecenie powoda z dnia 09 wrześniu 2012r. chłodnica (...) został zakwalifikowana do wymiany.

Uszkodzony pojazd marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...), będący własnością poszkodowanego S. K. i jego żony K. K. był naprawiany w warsztacie samochodowym w C.. W trakcie naprawy była sprowadzona i zamówiona w okresie 14 dni chłodnica (...). Trzykrotnie była przeprowadzona próba drogowa na autostradzie, pojazd był także na geometrii kół w C. i dwukrotnie w P. na ul. (...), gdzie było w samochodzie wgrywane do komputera nowe oprogramowanie. Konieczność wgrania nowego oprogramowania spowodowana była m. innymi odłączeniem akumulatora, na skutek wcześniejszych napraw. Uszkodzony pojazd marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...), będący własnością m.in. poszkodowanego S. K. był jezdny na dzień 04 grudnia 2012r. Samochód miał przejechane 376 km. w trakcie jego naprawy.

W dniu 02 stycznia 2012r. została zawarta pomiędzy (...) Sp.o.o.o. - jako pracodawcę, a S. K. jako pracownikiem umowa, na podstawie której strony postanowiły, że samochód marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...), o pojemności silnika 2533 cm3, ubezpieczony w zakresie AC, OC i NW, będący własnością pracownika S. K., będzie wykorzystywany w celach służbowych na rzecz pracodawcy. Umowa została zawarta na czas określony od dnia 02 stycznia 2012r. do dnia 31 grudnia 2012r.

W dniu 23 września 2012r. została zawarta pomiędzy S. K. jako najemcą, a (...) Sp.o.o.o. - jako wynajmującym umowa najmu, na podstawie, której wynajmujący oddał najemcy pojazd o numerze rejestracyjnym (...) marki C. (...) w najem. W treści umowy wskazano, że niniejsza umowa została zawarta na okres od dnia 23 sierpnia 2012 r. do dnia zlikwidowania szkody komunikacyjnej powstałej w pojeździe najemcy- marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...),. Strony ustaliły czynsz netto za jeden dzień wynajmu pojazdu zastępczego na kwotę 113 zł dziennie plus VAT.

S. K. zmuszony był wynająć pojazd zastępczy na czas likwidacji szkody przez pozwanego, gdyż pojazd wykorzystywał dla celów służbowych oraz prywatnych.

Poszkodowany powód z najmu zastępczego korzystał od dnia 23 sierpnia 2012 r. do dnia 18 lutego 2013r. Strona pozwana nie proponowała poszkodowanemu innego pojazdu zastępczego na tak długi okres.

W dniu 19 lutego 2013r. została wystawiona faktura nr (...) przez firmę (...).o.o.o. z siedzibą w P., - jako sprzedawcą na nabywcę: S. K.. Faktura dotyczyła wynajmu pojazdu o numerze rejestracyjnym (...) marki C. (...) w okresie od 23 sierpnia 2012r. do dnia 18 lutego 2013r. i opiewała na kwotę: 24.601,23 zł brutto. Wynajem dotyczył 177 dni za kwotę: 113,00 zł nett plus 23 % VAT. Faktura została zapłacona przez S. K., w rozliczeniu z wynagrodzeniem za pracę.

Pismem z dnia 27 czerwca 2013r. S. K. zwrócił się do (...) S.A. Oddział w P. o zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego, zgodnie z fakturą nr (...) w terminie do dnia 15 lipca 2013r.

W odpowiedzi na pismo powoda - pozwane towarzystwo ubezpieczeń poinformowało go pismem z dnia 19 lipca 2013r., iż w związku ze szkodą z dnia 23 sierpnia 2012 r., zostało przyznane mu odszkodowanie w kwocie 3.558,14 zł. Obejmowało ona uzasadniony czas najmu pojazdu zastępczego przez okres 32 dni, na który składały się:

- 3 dni - technologiczny czas naprawy,
- 3 dni czas od zgłoszenia szkody do przekazania kosztorysu naprawy,
- 8 dni czas od zgłoszenia dodatkowych uszkodzeń do przekazania zweryfikowanego kosztorysu,
- 18 dni czas do zgłoszenia dodatkowych uszkodzeń do przekazania zweryfikowanego kosztorysu. Kwot najmu pojazdu zastępczego została pomniejszona o 20%, tytułem zaoszczędzonych kosztów własnych (4.447,68 zł minus 20% = 3.558,14 zł).

Według opinii biegłego sądowego w zakresie kryminalistyczno - technicznej rekonstrukcji wypadków drogowych oraz techniki samochodowej przy Sądzie Okręgowym w P., inż. Z. K. z dnia 20 lipca 2014r. oraz z dnia 12 listopada 2013 r.:

a) udokumentowany czas trwania kompleksowych czynności procesu naprawy samochodu osobowego marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...),, jaki upłynął w czasie podejmowanych czynności administracyjnych i naprawczych wyniósł 103 dni kalendarzowe i zamykał się w okresie od 23 sierpnia 2012r. do 04 grudnia 2012r.,

b) średnie roczne koszty eksploatacji pojazdu marki F. (...) o takim przebiegu, stanie technicznym i roku produkcji jak pojazd powoda wynosi: 4.240,00 zł.

O dnia 15 marca 2013r. powód prowadził korespondencję z pozwanym w przedmiocie domagania się przez niego zwrotu kosztów najmu, ale bezskutecznie. Pozwany nie zapłacił dochodzonych pozwem kosztów najmu pojazdu zastępczego.

Sąd Rejonowy ocenił zebrane dowody w sposób opisany w pisemnym uzasadnieniu na str. 7-8 (k. 180-181 akt).

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy wskazał co następuje:

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. 2003 r. Nr 124 poz. 1152 z późn. zm.) w zw. z art. 822 k.c. - umowa ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej obejmuje odpowiedzialność cywilną podmiotu objętego ubezpieczeniem za szkody wyrządzone czynem niedozwolonym oraz wyniki z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania. Odpowiedzialność ubezpieczyciela trwa przez okres wskazany w umowie i kończy się z upływem ostatniego dnia tego okresu, z zastrzeżeniem wyjątków określonych w ustawie (art. 12 ust. 1). Odszkodowanie wypłaca się zaś w granicach odpowiedzialności cywilnej podmiotów objętych ubezpieczeniem, nie wyższej jednak niż do wysokości sumy gwarancyjnej w umowie (art. 13). Rozdział 2 cytowanej na wstępie ustawy w sposób szczegółowy określa zasady ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych. Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną szkodę, której następstwem jest m. in. uszkodzenie lub zniszczenie mienia. W myśl zaś postanowień art. 36 ust. 1 ustawy - odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do umówionej w umowie ubezpieczenia sumy ubezpieczenia. Odpowiedzialność sprawcy szkody wynikała z przepisów art. 436 § 2 kc. Na skutek objęcia powyższej szkody obligatoryjnym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej ukonstytuowana została odpowiedzialność ubezpieczyciela. Do odszkodowania ubezpieczeniowego przy ubezpieczeniu OC znajduje zastosowanie, obowiązująca w prawie odszkodowawczym, zasada pełnego odszkodowania, która odnosi się do szkody wyrządzonej przez ubezpieczonego innej osobie. Zgodnie z art. 436 § 1 kc w zw. z art. 361 kc odpowiedzialny za wypadek posiadacz zobowiązany jest do rekompensaty poszkodowanemu wszelkiej szkody majątkowej. Odszkodowanie obejmuje wszelkie szkody a więc poniesione straty i korzyści, jakie poszkodowany mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Powołane przepisy nakazują, zatem upatrywać szkody przez pryzmat podstawowych zasad kodeksowych określonych w art. 361 § 2 kc, a mianowicie, jako różnicę między stanem majątku poszkodowanego, jaki zaistniał po zdarzeniu wywołującym szkodę a stanem tego majątku, jaki istniałby, gdyby nie wystąpiło dane zdarzenie. Zgodnie z art. 362 § 2 kc naprawienie szkody ma zapewnić całkowitą kompensatę doznanego uszczerbku, nie dopuszczając jednocześnie do powstania nieuzasadnionego wzbogacenia poszkodowanego.

W omawianej sprawie powód domagał się wyrównania szkody poprzez zapłatę określonej sumy pieniężnej stanowiącej równowartość faktycznych, poniesionych przez niego kosztów związanych z najmem pojazdu zastępczego o numerze rejestracyjnym (...) marki C. (...) w okresie od 23 sierpnia 2012r. do dnia 18 lutego 2013r. Wysokość tych kosztów wynosiła 24.601,23 zł brutto (wynajem dotyczył 177 dni za kwotę: 113,00 zł nett plus 23 % VAT). Przy czym kwota ta została umniejszona o kwotę: 3.558,14 zł, uznaną przez pozwanego, jako uzasadnione koszty najmu pojazdu zastępczego w okresie 32 dni. Ostatecznie powód określił wysokość swojej szkody na kwotę: 21.043,09 zł.

Zgodnie z twierdzeniem powoda zdarzeniem powodującym szkodę był brak spełnienia przez pozwanego świadczenia z tytułu umowy ubezpieczenia. Szkodę stanowiły poniesione przez powoda koszty najmu pojazdu zastępczego zgodnie z przedłożoną fakturą VAT.

Roszczenie strony powodowej, co do zasady zasługiwało na uwzględnienie. Wskazać bowiem należy, iż utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jej zniszczenia stanowi szkodę majątkową. W piśmiennictwie podkreśla się, że normalnym następstwem w rozumieniu art. 361 § 1 kc jest bardzo często niemożność korzystania z samochodu przez poszkodowanego, nie tylko w sytuacji jego uszkodzenia, ale również zniszczenia. Jeżeli więc poszkodowany poniósł w związku z tym koszty, które były konieczne, na wynajem pojazdu zastępczego, to mieszczą się one w granicach skutków szkodowych podlegających wyrównaniu (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 września 2004 r., IV CK (...), wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2003 r., IV KKN (...), niepubl.). Za normalne następstwo zniszczenia pojazdu służącego poszkodowanemu do egzystencji życia codziennego, w tym realizacji celów zawodowych, uznać należy konieczność czasowego wynajęcia pojazdu zastępczego w celu kontynuowania tych czynności w okresie, gdy szkoda nie została jeszcze naprawiona. Postulat pełnego odszkodowania przemawia, więc za przyjęciem stanowiska o potrzebie zwrotu przez ubezpieczyciela tzw. wydatków koniecznych, potrzebnych na czasowe używanie zastępczego środka komunikacji w związku z niemożliwością korzystania z niego wskutek zniszczenia, z tym, że tylko za okres między

dniem zniszczenia a dniem, w którym poszkodowany może nabyć analogiczny pojazd, czy skorzystać z naprawionego pojazdu, nie dłuższy jednak niż za czas do zapłaty odszkodowania. Termin wydatków koniecznych oznacza przy tym wydatek niezbędny dla korzystania z innego pojazdu w takim samym zakresie, w jakim poszkodowany korzystałby ze swego środka lokomocji, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy Sąd Rejonowy wskazał, iż poszkodowany, jako podmiot wykorzystujący, na co dzień samochód, w szczególności, do celów służbowych był uprawniony do czasowego wynajęcia pojazdu zastępczego w celu kontynuowania tych czynności. Oczywistym też jest, iż w dniu 23 sierpnia 2012r. pojazd powoda był nie sprawny, zatem uzasadnione było zawarcie przez powoda umowy najmu pojazdu zastępczego. Zdaniem Sądu jednak czas trwania umowy najmu obejmujący 177 dni nie był uzasadniony. Sąd w pełni podziela twierdzenia biegłego sądowego, iż okres od 23 sierpnia 2012r. do dnia 04 grudnia 2012r. (data podjęcia decyzji przez pozwanego o wypłacie odszkodowania) jest uzasadnionym w okolicznościach sprawy czasem najmu (okres 103 dni). Przede wszystkim wskazać należy, iż w tym dniu uszkodzony pojazd powinien zostać naprawiony i wydany powodowi, celem korzystania z niego. Zgodzić należy się z twierdzeniem biegłego, iż zakwalifikowana do wymiany chłodnica Intercoolera powinna zostać zamówiona zdecydowanie wcześniej (w dniu 09 września 2012r. powód miał świadomość, iż ta część została zakwalifikowana do wymiany), nie było, zatem przeszkód, aby warsztat naprawczy tą część zamówił. Dodatkowo wskazać, należy, iż powód na rozprawie w dniu 20 marca 2014r. podał: „ja za najem pojazdu zastępczego płaciłem na bieżąco na koniec miesiąca, a na koniec okresu, na jaki wypożyczyłem została wystawiona faktura”. Podkreślić należy, iż powód wynajął pojazd zastępczy od swojego pracodawcy, spłacał najem pojazdu na zasadzie potrącenia z wynagrodzenia stosownej kwoty, zatem nie było podstaw, aby przedłużał najem do czasu wypłaty pełnego odszkodowania przez pozwanego. W ocenie Sądu, w danych okolicznościach sprawy, powód mógł przyspieszyć naprawę samochodu i odebrać go tak, aby, móc zwrócić pojazd zastępczy. Na dzień 04 grudnia 2012r. pojazd mógł być naprawiony. Na marginesie należy zauważyć, iż czas ten wynikał z opieszałości pozwanego, który dwukrotnie zakwalifikował szkodę jako szkodę całkowitą, ostatecznie zmieniając stanowisko i wypłacając odszkodowanie w pełnej wysokości za naprawę pojazdu powoda.

Dlatego Sąd pierwszej instancji przyjął, iż uzasadnione koszty najmu to kwota 14.315,97 zł ((24.601,23 x 0,3) : 177). Kwotę tą należy umniejszyć, o wypłacone przez pozwanego i uznane roszczenie z tytułu najmu pojazdu zastępczego za okres 32 dni. (14.315,97 - 3.558,14 = 10.757,83 zł.) Łącznie Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę: 10.757,83 zł (pkt. 1 wyroku). W pozostałym zakresie powództwo podlegała oddaleniu, jako niezasadne (pkt. 2 wyroku).

Sąd uznał za pozbawione podstawy prawnej roszczenie pozwanego o odliczenie, od żądanej przez powoda kwoty, kwoty odpowiadającej poczynionym przez powoda oszczędnościom w zakresie tzw. kosztów eksploatacyjnych uszkodzonego i nieużytkowanego pojazdu. Abstrahując od możliwości precyzyjnego wyliczenia takiej kwoty, należy zauważyć, iż również postój samochodu przez tak długi okres czasu mógł spowodować ujemne szkody w pojeździe powoda. W ocenie Sądu te koszty wzajemnie się równoważą i nie powinny być uwzględnione w ostatecznym rozrachunku stron.

W zakresie odsetek ustawowych od wskazanej kwoty wskazać należy, iż zgodnie z art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 817 § 1 k.c. ubezpieczyciel obowiązany jest do spełnienia świadczenia w terminie 30 dni, licząc od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie, a jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Zdaniem Sądu wskazana przez powoda data naliczenia odsetek jest prawidłowa i znajduje odzwierciedlenie w okolicznościach sprawy, w tym zgłoszeniu przez powoda roszczenie o zwrot kosztów najmu i korespondencji prowadzonej między stronami.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 kpc w zw. z art. 99 kpc.

W konsekwencji w wyniku stosunkowego rozdzielenia kosztów należało obciążyć pozwanego w tym zakresie w 51%, a powoda w 49%, co też uczyniono w punkcie 2 wyroku. Szczegółowe wyliczenie kosztów postępowania pozostawiono referendarzowi sądowemu, a to na podstawie art. 108 § 1 kpc.

Postanowieniem zapadłym na posiedzeniu niejawnym w dniu 16 stycznia 2015 r. Sąd Rejonowy (...)w P. sprostował wyrok z dnia 29 grudnia 2014 r. Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu wydany w sprawie o sygn. akt I C 150/14 w ten sposób, że

- w punkcie 1 wyroku w miejsce kwoty: „16.902,86 zł (słownie: szesnaście tysięcy dziewięćset dwa 86/100)” wpisał: kwotę: „10.757,83 zł (słownie: dziesięć tysięcy siedemset pięćdziesiąt siedem 83/100)”

- w punkcie 3 wyroku wpisał w miejsce „20%” – „49%” oraz w miejsce „80%” – „51%”.

W wyniku rozpoznania zażalenia powoda na powyższe postanowienie Sąd Okręgowy w Poznaniu na rozprawie w dniu 28 sierpnia 2015 r. uchylił zaskarżone postanowienie z dnia 16 stycznia 2015 r. (sygn. akt XV Cz 537/15).

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany, zaskarżając wyrok ten w części. Skarżący wniósł o:

- zmianę wyroku i oddalenie powództwa ponad kwotę 3.615,20 zł oraz obciążenie w całości powoda kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego pozwanej,

- zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej zwrotu kosztów procesu w instancji odwoławczej, w tym kosztów zastępstwa procesowego za II Instancję wg. norm przepisanych.

Zaskarżonemu wyrokowi apelujący zarzucił:

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku a polegający na ustaleniu , iż wynajem pojazdu zastępczego był uzasadniony za okres ponad 66 dni -

a w konsekwencji naruszenie prawa materialnego art. 361 par. 1 i 2 kc przez zasądzenie roszczenia nie pozostającego w normalnym związku przyczynowym ze szkodą w postaci uszkodzenia pojazdu powoda,

- naruszenie prawa procesowego, a mianowicie art. 233 par. 1 kpc przez dokonanie całkowicie dowolnych ustaleń faktycznych, iż sam postój uszkodzonego pojazdu sam w sobie mógł spowodować ujemne szkody w pojeździe powoda

- pomimo braku jakichkolwiek dowodów czy innych przesłanek do poczynienia takich ustaleń (brak wskazań do poczynienia takich ustaleń z uwagi na powszechność tej wiedzy czy wskazań doświadczenia życiowego),

oraz naruszenie art. 233 par. 1 kpc przez dokonanie ustaleń faktycznych co do niepoczynienia przez powoda jakichkolwiek oszczędności z uwagi na nieużywanie swojego uszkodzonego pojazdu - pomimo tego, iż sam biegły w treści swojej opinii wyliczył kwotę oszczędności z tego tytułu,

- naruszenie prawa procesowego, a mianowicie art. 322 kpc przez jego niezastosowanie w zakresie ustalenia oszczędności poczynionych przez powoda w efekcie nieużywania swojego pojazdu w okresie korzystania z pojazdu zastępczego w sytuacji kiedy dokładne wyliczenia takiej kwoty nie jest możliwe.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie w całości oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania odwoławczego w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja okazała się celowa.

Zaskarżony wyrok nie poddaje się bowiem kontroli instancyjnej.

Należy na wstępie zauważyć, że postanowieniem Sądu Okręgowego w P. z dnia 28 sierpnia 2015 r. uchylone zostało postanowienie Sądu Rejonowego (...)w P. z dnia 16 stycznia 2015 r. w przedmiocie sprostowania zaskarżonego

rozpoznawaną apelacją wyroku. Tym samym na chwilę orzekania przez Sąd Okręgowy w P. co do apelacji pozwanego wiążące jest pierwotne brzmienie zaskarżonego wyroku, tj. takie jak stanowi treść sentencji ogłoszonego przez Sąd pierwszej instancji w dniu 29 grudnia 2014 r. wyroku.

Apelacja pozwanego – jakkolwiek z jej treści wynika, że skarżący wywodząc apelację kierował się treścią wyroku nadaną mu mocą postanowienia o sprostowaniu – pozwala jednak poddać orzeczenie Sądu pierwszej instancji kontroli pod kątem wskazanych w niej zarzutów w zaskarżonym zakresie. Kontroli instancyjnej nie poddaje się już jednak treść zaskarżonego wyroku z uwagi na istotną niespójność sporządzonego uzasadnienia względem treści sentencji tego wyroku (w jego pierwotnym, wiążącym brzmieniu).

Sąd Okręgowy z uwagą przeanalizował treść uzasadnienia Sądu pierwszej instancji i nie zdołał ustalić, jakie motywy przesądziły o zasądzeniu przez Sąd Rejonowy kwoty 16.902,86 zł jak w punkcie 1 sentencji oraz o oddaleniu roszczenia w pozostałym zakresie. W tej sytuacji niemożliwa jest też kontrola prawidłowości rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu. Sąd Rejonowy sporządzając uzasadnienie wskazał – jak należy sądzić – motywy uzasadniające rozstrzygnięcie w takim brzmieniu, jakie nadał mu nieprawomocnym postanowieniem o sprostowaniu z dnia 16 stycznia 2015 r. Nie sposób zaś ustalić, jaki był tok rozumowania sądu, który miał przywieść sąd do rozstrzygnięcia nadanego zaskarżonym wyrokiem w jego pierwotnym i wiążącym brzmieniu. Jak należy wywodzić z treści sporządzonego uzasadnienia Sąd Rejonowy uznał za zasadne uwzględnić roszczenie powoda z tytułu wynajęcia pojazdu zastępczego przez okres 103 dni (od dnia 23 sierpnia 2012 r. do dnia 4 grudnia 2012 r.), uznając go za uzasadniony w okolicznościach sprawy okres najmu. Sąd w uzasadnieniu wskazał sposób obliczenia zasądzonej kwoty, podając, że pomnożył stawkę ujętą na fakturze (24.601,23 zł z tytułu najmu pojazdu przez okres 177 dni) przez ilość przyjętych przez sąd uzasadnionych dni najmu pojazdu zastępczego (x103), a następnie iloczyn ten podzielił przez ilość dni najmu, jakie przyjęte zostały dla wystawienia faktury (:177). Od uzyskanej kwoty (14.315,97 zł) odjął już wypłacone powodowi odszkodowanie w wysokości 3.558,14 zł. Otrzymany wynik (10.757,83 zł) nijak się jednak ma do kwoty zasądzonej w treści sentencji (16.902,86 zł). Sąd Okręgowy nie zna zatem przyczyn, dla których zasądzona kwota opiewa na 16.902,86 zł. Matematyczne obliczenia zaprezentowane w uzasadnieniu nie uzasadniają zasądzenia takiej kwoty.

W konsekwencji Sąd Okręgowy, pragnąc ocenić zasadność złożonej apelacji, nie jest w stanie prześledzić toku rozumowania Sądu Rejonowego, albowiem istnieje sprzeczność między uzasadnieniem a zasądzoną w wyroku kwotą. W tym stanie rzeczy uznać należy, że orzeczenie nie poddaje się kontroli instancyjnej, a taki stan rzeczy należy w ocenie Sądu odwoławczego zakwalifikować w okolicznościach niniejszej sprawy jako nierozpoznanie jej istoty: uzasadnienie orzeczenia nie pozwala odnieść tych rozważań do tego, co było jej przedmiotem.

Jednocześnie Sąd Okręgowy wyjaśnia, że mając na względzie iż to pozwany wniósł apelację, w przekonaniu sądu w niniejszym składzie nie było uzasadnione dokonanie nowych ustaleń faktycznych względem tych poczynionych przez Sąd pierwszej instancji. Dokonanie bowiem odmiennych ustaleń faktycznych przez Sąd odwoławczy mogłoby doprowadzić do naruszenia prawa strony do obrony jej praw.

Reasumując, apelacja skutkowałą uchycieniem zaskarżonego orzeczenia w zaskarżonym zakresie, tj. powyżej zasądzonej kwoty 3.615,20 zł i to wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16 kwietnia 2013 r. do dnia zapłaty, do ponownego rozpoznania przez Sąd Rejonowy. Kwota 3.615,20 zł wynika z faktu, że apelujący zaskarżył wyrok (mając na względzie sprostowaną treść sentencji) ponad tą kwotę, a zatem w zakresie rozstrzygnięcia o zasądzeniu kwoty 3.615,20 zł apelacji nie składał. Nadto uchycenie wyroku do ponownego rozpoznania obejmuje rozstrzygnięcie co do kosztów postępowania sądowego, albowiem rozstrzygnięcie o tych kosztach uzależnione jest bezpośrednio od wyniku ostatecznego rozstrzygnięcia w sprawie.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy przedstawi w sposób precyzyjny i jednoznaczny motywy swojego rozstrzygnięcia, tak by możliwe było prześledzenie toku jego wyводу. W uzasadnieniu sąd przedstawi więc ustalenia faktyczne, ocenę przeprowadzonych dowodów, jak też wskaże sposób subsumpcji tych ustaleń co

do przepisów prawa materialnego, przy szczególnym uwzględnieniu – o ile zajdzie taka potrzeba - prawidłowych i niebudzących sprzeczności obliczeń matematycznych. Sąd ponownie rozstrzygnie o kosztach postępowania, przy uwzględnieniu ostatecznego wyniku postępowania, w tym rozstrzygnie również o kosztach postępowania zażaleniowego i apelacyjnego (art. 108 § 1 i 2 k.p.c.). Dodatkowo Sąd postanowi o uzupełnieniu kwoty uiszczonej opłaty od apelacji ze względu na fakt, iż wskutek uchylecia zaskarżonego postanowienia o sprostowaniu z dnia 16 stycznia 2015r zmiana uległa wartość przedmiotu zaskarżenia apelacją.

/-/ J. Borkowicz-Grygier /-/ B. Łagodzińska /-/ K. Resztak